

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

روز هجرت؛ روز سپردن حکومت

(ترجمه)

روز هجرت یکی از روزهای جدا کننده در تاریخ دین اسلام است. با این روز الله سبحانه و تعالی میان دو مرحله دعوت؛ مرحله ضعف، کمی افراد و خوف و مرحله‌ای که الله سبحانه و تعالی با برپایی دولت مسلمانان را پناه داد، مرحله‌ی پیروزی مسلمین و گشودن راه روزی‌های پاکیزه، جدایی افکنده است. الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِبَصَرِهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ [الانفال: ۲۶]

ترجمه: (ای مؤمنان!) به یاد آورید هنگامی را که شما گروه اندک و ضعیفی در سرزمین (مکه) بودید و می‌ترسیدید که مردم شما را برابند، ولی الله (سبحانه و تعالی) شما را (در سرزمین مدینه) پناه و مأوی داد و با معونت و یاری خود شما را (در جنگ بدر پیروز گرداند و) نیرو بخشید و غنائم پاکیزه‌ای بهره شما کرد تا این که سپاسگزاری بکنید (و در راه جهاد به جان و دل بکوشید).

حضرت عمر رضی الله عنه ارزش، مفاهیم و معانی آن روز را با بینش منحصر به فرد خود تعریف نموده و آغاز تاریخ مسلمانان را از آن قلم زده است؛ از جمله جالب‌ترین فرموده‌اش پیرامون روز هجرت این است: "هجرت، میان حق و باطل جدایی انداخته است پس آن روز را -آغاز- تاریخ مقرر نمایید." روز هجرت در زمان رسول الله صلی الله علیه وسلم مصادف است با روز سپردن حکومت، قدت مندی و انتشار دین اسلام که تا هنوز وعده‌ی الله سبحانه و تعالی مبنی بر حاکمیت آن دین پابرجاست؛ الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ [النور: ۵۵]

ترجمه: الله (سبحانه و تعالی) به کسانی از شما که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده می‌دهد که آنان را قطعاً جایگزین (پیشینیان، و وارث فرماندهی و حکومت ایشان) در زمین خواهد کرد (تا آن را پس از ظلم ظالمان، در پرتو عدل و داد خود آبادان گردانند) همان گونه که پیشینیان (دادگر و مؤمن ملت‌های گذشته) را جایگزین (طاغیان و یاغیان ستمگر) قبل از خود (در ادوار و اعصار دور و دراز تاریخ) کرده است (و حکومت و قدرت را بدانان بخشیده است). همچنین آئین (اسلام نام) ایشان را که برای آنان می‌پسندد، حتماً (در زمین) پابرجا و برقرار خواهد ساخت، و نیز خوف و هراس آنان را به امنیت و آرامش مبدل می‌سازد، (آن چنان که بدون دغدغه و دلهره از دیگران، تنها) مرا می‌پرستند و چیزی را انبازم نمی‌گردانند. بعد از این (وعده راستین) کسانی که کافر شوند، آنان کاملاً بیرون شوندگان (از دایره ایمان و اسلام) بشمارند (و متمرّدان و مرتدّان حقیقی می‌باشند).

بنا بر این روز سپردن حاکمیت (تاسیس دولت اسلامی) میان حق و باطل و میان این دو مرحله؛ مرحله‌ای که مسلمانان در حالت ضعف زندگی نموده و همه روزه روده می شوند - چنانچه امروزه ما مشاهده می کنیم- و مرحله‌ای که مسلمانان حول سخن و آیین حق زیر سایه پرچم اسلام گرد می آیند، قدرت و توانایی های خود را جمع می کنند و با آن قدرت و توانایی خود از حالت ذلت نجات یافته و عزت مند می گردند و بعد از شکست پیروز می گردند، جدایی خواهند انداخت. آن روزی است که الله سبحانه و تعالی آن را روز پیروزی نامیده است و در آن روز الله پیامبر و یار او - حضرت ابو بکر رضی الله عنه- را پشتیبانی نمود، و در کنار آن دو با یاری، حفاظت و حمایت خود بود، و آنان را ز آرامش بهره مند ساخته و با لشکرش آنان را حمایت نمود. از جمله پیامدهای آن این بود که سخن کافران را فرو کشیده و سخن مؤمنان را بلند نمود. الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾
[التوبه: ٤٠]

ترجمه: اگر پیغمبر را یاری نکنید (الله او را یاری می کند، همان گونه که قبلاً) الله او را یاری کرد، بدان گاه که کافران او را (از مکه) بیرون کردند، در حالی که (دو نفر بیشتر نبودند) و او دومین نفر بود (و تنها یک نفر به همراه داشت که رفیق دلسوزش ابوبکر بود). هنگامی که آن دو در غار (ثور جای گزیدند و در آن سه روز ماندگار) شدند (ابوبکر نگران شد که از سوی قریشیان به جان پیغمبر گزند می رسد)، در این هنگام پیغمبر خطاب به رفیقش گفت: غم مخور که خدا با ما است (و ما را حفظ می نماید و کمک می کند و از دست قریشیان می رها کند و به عزت و شوکت می رساند. در این وقت بود که) الله آرامش خود را بهره او ساخت (و ابوبکر از این پرتو الطاف، آرام گرفت) و پیغمبر را با سپاهسانی (از فرشتگان در همان زمان و همچنین بعدها در جنگ بدر و حنین) یاری داد که شما آنان را نمی دیدید، و سرانجام سخن کافران را فروکشید (و شوکت و آئین آنان را از هم گسیخت) و سخن الهی پیوسته بالا بوده است (و نور توحید بر ظلمت کفر چیره شده است و مکتب آسمانی، مکتبهای زمینی را از میان برده است) و خدا با عزت است (و هرکاری را می تواند بکند) و حکیم است (و کارها را بجا و از روی حکمت انجام می دهد).

هجرت به معنای نقل نمودن از دار الکفر به دار الاسلام است و این چیزی است که مسلمانان امروز به آن نیاز دارند، غرب و مزدوران آن از این کار در هراسند، و برای جلوگیری از آن، حيله گری نموده و تلاش زیاد به خرج می دهند. مسلمانان نیاز دارند تا از این واقعیت بد؛ از دار الکفری که بر آنان تحمیل شده است به دار الاسلام انتقال یابند که در این صورت در امنیت و آسایش به سر خواهند برد، از حریم آنان دفاع نموده و دست و ظلم کفار را قطع خواهد نمود و مسلمانان باید برای تاسیس دار الاسلام، با برپایی خلافتی که طریقه شرعی بر پای دین شمرده می شود، تمام سعی خود را به خرج دهند و باید با توانایی های خود برای رسیدن به چنین روزی بکار ببرند و اطمینان داشته باشند که بر خلاف میل حيله گران الله متعال حامی و یاری کننده ای شان است.

این یادبود هجرت منحصر به همه مسلمانان و یادبود گران بها و با ارزش است، هر گاه دین الله سبحانه و تعالی را و پیامبر وی صلی الله علیه وسلم را یاری نماییم و کاملاً کاری را انجام بدهیم که رسول الله صلی الله علیه وسلم در این زمینه انجام داد، دروازه این

یادبود دوباره باز می‌گردد، و هر کسی که راه رسول الله صلی الله علیه وسلم را بپیماید-به اذن الله عزت‌مند و حکیم- به این هدف خواهد رسید.

برگرفته از شماره ۱۶۸ مجله الوعی

مترجم: حمزه پارسا